

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE
**DELOVNOPRAVNI POLOŽAJ PROFESIONALNIH NOGOMETAŠEV
V SLOVENIJI**

ALEN VUČKIĆ

IZJAVA O AVTORSTVU

Spodaj podpisan ALEN VUČKIĆ, študent Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, izjavljam, da sem avtor zaključne strokovne naloge z naslovom “Delovnopravni položaj profesionalnih nogometašev v Sloveniji” pripravljene v sodelovanju s svetovalcem dr. Jako Cepcem.

Izrecno izjavljam, da v skladu z določili Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (Ur. l. RS, št. 21/1995 s spremembami) dovolim objavo zaključne strokovne naloge na fakultetnih spletnih straneh.

S svojim podpisom zagotavljam, da

- je predloženo besedilo rezultat izključno mojega lastnega raziskovalnega dela;
- je predloženo besedilo jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem
 - poskrbel, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam v zaključni strokovni nalogi/diplomskem delu/specialističnem delu/magistrskem delu/doktorski disertaciji, citirana oziroma navedena v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, in
 - pridobil vsa dovoljenja za uporabo avtorskih del, ki so v celoti (v pisni ali grafični obliki) uporabljena v tekstu, in sem to v besedilu tudi jasno zapisal;
- se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku (Ur. l. RS, št. 55/2008 s spremembami);
- se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predložene zaključne strokovne naloge/diplomskega dela/specialističnega dela/magistrskega dela/doktorske disertacije dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom.

V Ljubljani, dne 27.11.2015

Podpis avtorja:_____

KAZALO

UVOD	1
1 PRAVNI POLOŽAJ NOGOMETAŠEV V EU SKOZI SODNO PRAKSO SODIŠČA EU	2
1.1 Socialni dialog v evropskem profesionalnem nogometu	4
1.2 Položaj nogometašev v nekaterih državah članicah Evropske unije	5
2 PRAVNI POLOŽAJ NOGOMETAŠEV V REPUBLIKI SLOVENIJI	9
2.1 Delovno-pravni položaj	10
2.1.1 Dvostransko pravno razmerje ter delavec in delodajalec	11
2.1.2 Prostovoljnost	11
2.1.3 Vključitev delavca v organiziran proces delodajalca	12
2.1.4 Odplačno opravljanje dela	12
2.1.5 Osebnopravljanje dela	12
2.1.6 Nepretrgano opravljanje dela	13
2.1.7 Odvisnost opravljanja dela delavca od navodil delodajalca in pod nadzorom delodajalca (Subordinacija)	13
2.2 Posebnosti delovnega razmerja v nogometu	13
3 PRIMERJAVA STATUSA POKLICNEGA ŠPORTNIKA SAMOZAPOSLENEGA IN STATUSA DELAVCA NA PODROČJU NOGOMETA	15
3.1 Značilnosti nogometaša s statusom poklicnega športnika samozaposlenega	15
3.2 Značilnosti nogometaša kot delavca	16
3.3 Primer izračuna zaslužka poklicnega športnika nogometaša kot samozaposlenega	17
3.4 Primer izračuna zaslužka nogometaša s statusom delavca	18
3.5 Primerjava zaslužka nogometaša kot samozaposlenega in kot delavca	19
SKLEP	21
LITERATURA IN VIRI	23
PRILOGE	

KAZALO TABEL

Tabela 1: Pregled delopravnega statusa v posameznih državah članicah	8
Tabela 2: Prikaz izračuna zaslužka poklicnega športnika nogometaša kot samozaposlenega na mesečni in letni ravni.....	18
Tabela 3: Prikaz zaslužka poklicnega športnika nogometaša kot delavca na mesečni in letni ravni	19
Tabela 4: Primerjava zaslužka nogometaša kot samozaposlenega in kot delavca v obdobju 5-tih let.....	19
Tabela 5: Prispevek v premostitveni sklad.....	20
Tabela 6: Izračun zaslužka nogometaša delavca, ki je primerljiv z zaslužkom nogometaša samozaposlenega	20

UVOD

Skozi profesionalno nogometno kariero sem podrobneje spoznal, s katerimi ovirami se nogometaši srečujejo in kakšen je njihov položaj v Sloveniji, zato se bom v zaključni nalogi posvetil problematiki delovnopravnega statusa nogometašev v Republiki Sloveniji.

Nogometaši imajo v Republiki Sloveniji status poklicnega športnika in delujejo kot samostojni podjetniki posamezniki. V 35. členu Zakona o športu (Ur. l. RS, št. 22/37/98, v nadaljevanju ZSpo) nikjer ni omenjeno, da nogometaš z vpisom v razvid poklicnih športnikov velja za samozaposlenega, vendar nogometaš od Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (v nadaljevanju MIZŠ) poleg Odločbe o vpisu v razvid poklicnih športnikov (Priloga 1) dobi tudi obrazec za vpis v Poslovni register Republike Slovenije ter navodila, kako ga izpolni. Po vpisu v Poslovni register (Priloga 2) mora nogometaš v skladu s 15. členom Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Ur. l. RS, št. 96/2012, v nadaljevanju ZPIZ-2) urediti obvezno zavarovanje pri pristojni enoti Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju ZZZS). V osmih dneh po vpisu v razvid poklicnih športnikov se mora nogometaš zglasti tudi na pristojnem davčnem uradu, kjer dobi navodila, kako bo posloval. Nogometaš mora redno, mesečno ali periodično plačevati vse socialne prispevke in dajatve do države. Nogometaš ima torej enake zadolžitve in obveznosti do države kot vsaka oseba, ki je samozaposlena.

Ker 35. člen ZSpo ne definira ali je nogometaš kot poklicni športnik samozaposlen ali je delavec, je v nalogi moj cilj ugotoviti, kateri status nogometašu v Sloveniji pripada. V Zakonu o delovnem razmerju (Ur. l. RS, št. 21/2013, v nadaljevanju ZDR-1), je v drugem odstavku 13. člena zapisano, da če obstajajo elementi delovnega razmerja v skladu s 4. členom, je prepovedano opravljati delo na podlagi pogodb civilnega prava, razen v tistih primerih, ki jih določa zakon. Če obstajajo elementi delovnega razmerja pri nogometu, nogometaši ne smejo delovati kot samozaposleni. Na vprašanje, kateri status nogometašu v Sloveniji pripada, bom odgovoril z opredelitvijo vseh elementov delovnega razmerja.

V nalogi me tudi zanima, kakšne spremembe bi prinesla sprememba statusa iz poklicnega športnika samozaposlenega v delavca. Na to vprašanje bom poskušal odgovoriti s primerjavo obeh statusov.

V prvem poglavju naloge predstavljam pravni položaj nogometašev v Evropski Uniji, kjer razložim pojem delavca skozi različne sodbe, predstavim sodbo, ki je za vedno zaznamovala nogomet, razložim pomen socialnega dialoga v evropskem nogometu in zaključim s prikazom statusa nogometašev v posameznih državah članicah. V drugem poglavju predstavim pravni položaj nogometašev v Republiki Sloveniji, kjer opišem sedanje stanje, se nato lotim elementov delovnega razmerja in opozorim na posebnosti. V tretjem poglavju primerjam oba statusa. Predstavim značilnosti obeh statusov in podam primer izračuna zaslužka.

Zaključno nalogo zaključim s sklepom in ugotovitvami, ki sem jih pridobil tekom pisanja naloge.

1 PRAVNI POLOŽAJ NOGOMETAŠEV V EU SKOZI SODNO PRAKSO SODIŠČA EU

Pojem delavca v pravu EU se je razvijal s pomočjo sodne prakse Sodišča EU. Prvi pomemben primer je bila zadeva **Hoekstra**,¹ v kateri je Sodišče EU odločilo, da na podlagi meril iz nacionalne zakonodaje ni mogoče pojma delavec opredeliti, ker ima pojem delavec poseben pomen v pravu Skupnosti in mora biti definiran na ravni prava Skupnosti (Potočnik et al, 2004, str. 304).

V sodbi **D. M. Levin**² je gospa Levin, državljanka Velike Britanije, katere soprog ni bil državljan države članice, zaprosila za izdajo dovoljenja za prebivanje na Nizozemskem. Njena prošnja je bila zavrnjena, ker delo (krajše od polnega) in zaslužek gospe Levin ne omogoča dovolj sredstev za preživljanje. Prav tako pa njen zaslužek ni dosegal minimalne plače na Nizozemskem (Grilc, 2004, str. 440). Sodišče EU je odločilo, da je delavec tudi oseba, ki opravlja ali želi opravljati delo s krajšim delovnikom in za tako delo prejema plačo, ki je nižja od minimalne plače. Edini pogoj je, da je dejavnost, ki jo opravlja dejanska in prava (Zadeva 53/81, točka 16 in 18).

V sodbi **R. H. Kempf**³ je Sodišče EU razširilo argumentacijo iz zadeve Levin. Nemški državljan je leta 1981 vstopil v Nizozemsko, kjer je delal kot učitelja glasbe. Poučeval je 12 ur tedensko. V času, ko je opravljal delo učitelja, je na podlagi prošnje prejemal dodatno podporo. Zaprošil je za dovoljenje za prebivanje na Nizozemskem, vendar je bila prošnja zavrnjena, ker je zaslužil manj od minimalnih stroškov na Nizozemskem. Menili so, da zaradi tega njegovo delo ni učinkovito, ker potrebuje pomoč iz javnih sredstev za preživljanje. Sodišče EU se s tem ni strinjalo in podalo sodbo, da delavec ne preneha biti delavec iz določb prava Skupnosti, četudi dela krajši čas od polnega in zaprosi za finančno pomoč iz javnih virov (Grilc, 2004, str. 441).

Sodišče EU je v sodbi **Lawrie-Blum**⁴ pojem delavca opredelilo v skladu s tremi objektivnimi kriteriji, kateri odlikujejo delovno razmerje. Potočnik et al. (2004, str. 305) iz sodbe povzema naslednje kriterije, ki opredeljujejo pojem delavec:

- oseba opravlja ekonomsko aktivnost oziroma aktivnost, ki ima ekonomsko vrednost,
- oseba opravlja delo pod nadzorom drugega (podrejenost),
- oseba prejme plačilo za opravljeno delo.

Britanska državljanka Deborah Lawrie-Blum je v Nemčiji opravljala pripravništvo, ki učitelja pripravnika uvede v prakso vzgoje in poučevanja. Pripravništvo traja dve leti. V prvem letu se učitelj usposablja na seminarjih in šoli (teorija), v drugem letu pa učitelja pozovejo k

¹ Sodba v zadevi Hoekstra (née Unger) proti Bestuur der Bedrijfsvereniging voor Detailhandel en Ambachten (Administration of the Industrial Board for Retail Trades and Businesses), C 75-63.

² Sodba v zadevi D. M. Levin proti Staatssecretaris van Justitie, C 53/81.

³ Sodba v zadevi R. H. Kempf proti Staatssecretaris van Justitie, C 139/85.

⁴ Sodba v zadevi Deborah Lawrie-Blum proti Land Baden-Württemberg, C 66/85.

poučevanju, ki je tudi plačano, v različnih razredih na gimnazijah v obsegu 11-tih ur tedensko pod nadzorom mentorja. Opravljeno pripravništvo in diploma sta nujna za opravljanje učiteljskega poklica. Deborah Lawrie-Blum je prvo leto teoretičnega usposabljanja opravila, dostop do opravljanja praktičnega usposabljanja pa je bil zavržen na podlagi njenega državljanstva, saj je za opravljanje tega dela potrebno nemško državljanstvo. Lawrie-Blum je zaradi zavrnitve vložila tožbo (Zadeva 66/85, točke 2, 5, 6 in 8).

Sodišče EU je zanimalo, ali je treba učitelja pripravnika šteti za delavca v smislu 48. člena, ki bi državljanu države članice v drugi državi članici zagotavljal enake pogoje kot za državljane slednje. Sodišče EU je učitelja pripravnika, ki pod nadzorom mentorja poučuje in zanj prejema tudi plačilo, potrebno šteti za delavca v smislu 48. člena (Zadeva 66/85, točka 9,10 in 22).

V nekaterih sodbah je Sodišče EU pokazalo, da je delavec lahko tudi oseba, pri katerem je narava plačila (v naravi ali v denarju) povsem nepomembna. Sodišče EU je to potrdilo najprej v zadevi **Agegate**⁵, kjer je odločilo, da so tudi ribiči, ki prejmejo plačilo z deležem ulova, delavci v smislu 48. člena (Grilc, 2004, str. 443).

V zadevi **Steymann**⁶ pa je to stališče še razširilo. Udo Steymann, nemški državljan, se je na Nizozemskem za krajši čas zaposlil kot klepar. Čez nekaj časa se je pridružil verski skupnosti Bhagwan, ki si s trgovinsko aktivnostjo (vodenje diskoteke, točilnice in avtomatske pralnice) zagotavlja ekonomsko neodvisnost. V prostorih skupnosti je opravljal kleparska in splošna gospodinjstva dela, v zameno pa je skupnost poskrbela za vse njegove materialne potrebe (nastanitev, prehrana, žepnina). Zaprošil je za dovoljenje za bivanje na Nizozemskem, vendar je bila njegova prošnja zavržena z obrazložitvijo, da ni zaposlen in zato nima pravice do posebne ugodnosti v smislu zakonodaje o tujcih (Zadeva 196/87, točka 3, 4, 5).

Grilc (2004, str. 444) pravi, da je Sodišče EU odločilo, da neplačana dela, ki ga opravljajo člani te skupnosti, predstavljajo ekonomsko aktivnost v smislu 2. člena Pogodbe ES. Določeno delo mora biti opravljeno in četudi ga ne bi opravili člani skupnosti (v tem primeru Steymann) bi ga moral opraviti nekdo, ki bi zanj zahteval plačilo.

V sodbi **Antonissen**⁷ je Sodišče EU izreklo sodbo, da imajo osebe pravice po 48. členu (zdaj 39. člen) PES, četudi niso zaposlene, vendar pa iščejo delo (Grilc, 2004, str. 446).

V sodbi **Raulin**⁸ je Raulin, francoska državljanka zaposlena na Nizozemskem, delala kot natararica. Delo je opravljala le nekaj dni v tednu oziroma nekaj ur v dnevu. Delala je torej po potrebi (on-call contract). Sodišče EU je dosodilo, da četudi oseba dela po potrebi in je njen delovni čas omejen, je ta oseba opredeljena kot delavec (Zadeva C - 357/89, točka 3 in 11).

⁵ Sodba v zadevi The Queen proti Ministry of Agriculture, Fisheries and Food, ex parte Agegate Ltd., C - 3/87.

⁶ Sodba v zadevi Udo Steymann proti Staatssecretaris van Justitie, C 196/87.

⁷ Sodba v zadevi The Quenn v Immigration Appeal Tribunal, ex parte Gustaff Desiderius Amtonissen, C - 292/89.

⁸ Sodba v zadevi V. J. M. Raulin proti Minister van Onderwijs en Wetenschappen, C - 357/89.

O vprašanju, ali so tudi športniki delavci, je Sodišče EU najprej odločalo v sodbi **Walrave in Koch**⁹. Sodišče EU je ugotovilo, da športne dejavnosti sodijo v okvir Skupnosti le, če pomeni ekonomsko aktivnost v smislu 2. člena Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti (v nadaljevanju PES) (Zadeva 36/74, točka 4).

V naslednji sodbi je Sodišče EU razširilo ta koncept v panogi nogomet. V sodbi **Dona in Manteru**¹⁰ je Italijanska nogometna zveza imela pravila, iz katerih izhaja, da lahko v italijanskem prvenstvu igrajo samo igralci, ki so člani italijanske zveze in nastopajo na tekmah kot profesionalni ali pol-profesionalni. Da pa postaneš član te zveze pa moraš imeti italijansko državljanstvo. Sodišče EU je dosodilo, da so pravila ali nacionalna praksa nogometne zveze nezdržljiva s 7. členom PES, ki pravi, da je prepovedana vsakršna diskriminacija glede na državljanstvo (zadeva 13/76, sodba točka 1). Poleg te sodbe, pa je Sodišče izreklo, da profesionalni in pol-profesionalni nogomet sodi v ekonomsko aktivnost v smislu 2. člena PES, kadar so ti redno zaposleni ali opravljajo storitev, za katero prejmejo plačilo. Sodišče je izreklo tudi, da kadar so igralci državljani države članice uživajo ugodnosti prostega gibanja oseb in svobode opravljanja storitev (zadeva 13/76, točka 12 in 13). Sodišče EU se v vseh navedenih primerih ni opredelilo ali so nogometaši delavci. To je Sodišče EU storilo skoraj dvajset let pozneje v primeru Bosman.

V sodbi **Bosman**¹¹ je sodišče EU odločilo, da se profesionalni nogometaš, ki v zameno za njegove nastope prejme plačilo, šteje kod delavec v skladu s pravom Skupnosti in ga je potrebno zaščititi na podlagi 48. člena PES (Nauright & Parrish, 2012, str. 262). Poleg te sodbe se je nogometašem znotraj Evropske Unije odpravila odškodnina za prestop igralca, ko mu poteče pogodba in ukinitve nacionalne kvote "3+2".

Smokvina (2012, str. 885) pravi, da je z odločitvijo Sodišča ES postalo jasno, da je prišel konec "trgovine z ljudmi" katero so uporabljali klubi in nogometne zveze. Postalo je jasno, da so nogometaši delavci kot vsi ostali, s svojimi obveznostmi in tudi pravicami.

1.1 Socialni dialog v evropskem profesionalnem nogometu

Socialni dialog je dialog ali komunikacija med socialnimi partnerji. Mednarodna organizacija dela (ILO) opredeljuje, da socialni dialog vključuje vse vrste pogajanj, posvetovanj ali izmenjav informacij med dvema ali več predstavnikov delodajalcev, delavcev, sindikatov in vlade o vprašanjih skupnega interesa, ki se nanašajo na gospodarske in socialne politike (Theodorou, 2013, str. 10).

⁹ Sodba v zadevi B. N. O. Walvare and L. J. N. Koch proti Association Union cycliste internationale, Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie and Federación Espanola Ciclismo, C 36/74.

¹⁰ Sodba v zadevi Gaetano Dona proti Mario Mantero, C 13/76.

¹¹ Sodba v zadevi Union royale belge des sociétés de football association ASBL in drugi proti Jean-Marcu Bosmanu in drugim, C-415/93.

Evropski parlament je leta 2007 v Resoluciji o prihodnosti poklicnega nogometa v Evropi z dne 29. marca 2007 v poglavju Zaposlovanje in socialna vprašanja v 47. členu poudaril, da priznava, da je potrebno učinkoviteje izvajati zakonodajo o zaposlovanju v vseh državah članicah in tako zagotoviti, da bodo poklicni igralci dobili pravice, ki jim pripadajo, in da bodo izpolnili obveznosti, ki jih imajo kot zaposleni (Evropski parlament, 2007)

Evropska komisija je na pobudo UEFE leta 2007 izdala Belo knjigo o športu, kjer je v 4. poglavju poudarila, da vprašanja iz področja športa sodijo v področje avtonomije in da je lahko večina izzivov obravnavana v okviru samoregulacije z upoštevanjem načela dobrega upravljanja. Eden o teh standardov je tudi socialni dialog, ki lahko prispeva k reševanju skupnih težav delodajalcev in športnikov, vključno s sporazumi o zaposlitvenih razmerjih in delovnih pogojih. Komisija je poudarila potrebo po konstantnem dialogu s športnimi partnerji, sodelovanju držav članic pri razvoju športa ter zlasti reševanju vprašanj socialnega dialoga na evropski ravni o okrepitvi delovnih odnosov in pogojev v športu (Smokvina, 2012, str. 892).

Evropska komisija je leta 2008 priznala obstoj pogojev za ustanovitev Odbora za sektorski evropski socialni dialog na področju poklicnega nogometa (ESSDC) s skupno 54-tih članov, ki predstavljajo delavce (nogometaše) in delodajalce. Delavce zastopa svetovno združenje sindikatov na področju nogometa FIFPro, delodajalce pa Združenje evropskih profesionalnih nogometnih lig EPFL in Združenje evropskih profesionalnih nogometnih klubov ECA. Socialni partnerji so se strinjali, da povabijo Evropsko nogometno zvezo UEFA (Smokvina, 2012, str. 896).

Socialni partnerji so leta 2012 podpisali sporazum o minimalnih zahtevah za pogodbe igralcev v profesionalnem nogometu, ki je v grobem tudi osnutek kolektivne pogodbe. Namen sporazuma je zaščita profesionalnega igralca tako delovnopravno kot socialnopravno. V sporazumu je potrebno poudariti, da: pogodba mora biti v pisni obliki; podatke o strankah, mestu in času podpisa; trajanje pogodbe; enakopravnost med igralcem in klubom pri podaljšanju in prekinitvi pogodbe (dostikrat se zgodi, da določbe v pogodbi omogočajo samo klubom, da enostransko podaljšajo sporazum); sporazum mora imeti določbe o plači in bonusih, zdravstvenem zavarovanju in oskrbi v primeru poškodbe in bolezni ter določbe o pokojninskem in invalidskem zavarovanju; počitnice; odločbe, ki so specifične za športnike (obnašanje igralca, da bo pazil na svoje zdravje, prepoved igranja stav, itd.) V sporazumu je v 5. členu zapisano tudi, da mora vsak nogometaš s klubom skleniti pisno pogodbo o zaposlitvi, ki je registrirana pri nacionalni zvezi (European Commission, 2012).

1.2 Položaj nogometašev v nekaterih državah članicah Evropske unije

Nogometaši so v državah članicah Evropske unije z nogometnim klubom v civilnopravnem ali delovnopravnem razmerju. Vendar v večini držav prevladuje status delavca, zato imajo priznane vse socialne pravice, ki so sicer zagotovljene delavcem.

Najprej bi se usmeril v države, ki so sosede Republike Slovenije. V **Italiji** je 4.3.1981 na pobudo AIC (Associazione Italiana Calciatori) - Združenja nogometnih igralcev Italije bil sprejet La Legge 91, ki je poklicno opravljanje s športom priznal kot opravljanje dela v delovnem razmerju. Ta sprememba je veljala za vse poklicne športnike in je imela za posledico tudi sprejem Zakona o športu. Italijanska pogodba o igranju nogometa je torej delovno pravna pogodba (Žlogar, 2004, str. 64-65).

V **Avstriji** zakonodaja predvideva domnevo obstoja odvisnega dela. S takšno ureditvijo se preprečijo morebitne zlorabe (Podlipnik, 2006, str. 192).

Na **Madžarskem** lahko nogometaši sklepajo bodisi pogodbe o zaposlitvi ali pa agentske pogodbe po civilnem pravu, saj je tako določeno v Zakonu o športu (Podlipnik, 2006, str. 193).

Smokvina pravi, da na **Hrvaškem** profesionalni nogometaši niso opredeljeni kot delavci, ampak kot samozaposleni. V takem primeru igralci nikakor niso zaščiteni. V nasprotju z mnogimi drugimi državami članicami, Hrvaška od leta 2001 nogometašem ne prizna statusa delavca zaradi ogromnih dolgov nogometnih klubov. Športna zveza se je zaradi tega odločila za status samozaposlene osebe in dala igralcem dolžnost, da plačajo obvezne prispevke in davke (Colucci & Hendrickx, 2014, str. 73-74).

Hendrickx pravi, da imajo nogometaši v **Belgiji** s klubi večinoma podpisane pogodbe o zaposlitvi. To pomeni, da v nogometni pogodbi v veliki meri prevladujejo določbe iz delovnega prava (Colucci & Hendrickx, 2014, str. 39).

Megen pravi, da je na **Nizozemskem** nogometaš Theo Laseroms zaradi nezadovoljstva nad svojim statusom sprožil sodni postopek na delovnem sodišču, da se med klubom in igralcem vzpostavi delovno razmerje. Sodišče je odločilo, da je razmerje med klubom in igralcem delovno in da je potrebno pogodbo o igranju nogometa šteti za pogodbo o zaposlitvi, ker so bili izpolnjeni trije glavni pogoji:

- podrejenost
- obveza plačila plače za delavca
- obveza delavca za opravljanje

Po zadevi Laseroms je bilo očitno, da morajo vsi profesionalni igralci, ne samo v nogometu, imeti vzpostavljeno delovno razmerje (Colucci & Hendrickx, 2014, str. 250-251).

Marmayou pravi, da je bila v **Franciji** pod nadzorom francoske nogometne zveze in profesionalne nogometne lige sklenjena med klubi (delodajalci) in nogometaši (delavci) posebna profesionalna nogometna listina (Professional Football Charter), pri kateri gre v bistvu za pogodbo o zaposlitvi. Listina ureja vse pogoje zaposlitve, poklicnega usposabljanja in prednosti, ki jih prinaša zaposlitev. Ponuja številne določbe o plačilu, zdravju in varnosti, akreditacije centrov za usposabljanje, različne statute igralcev (vajenec, pripravnik, profesionallec, tujec), odobritve pogodb, prestopov, sindikalne pravice, itd. (Colucci & Hendrickx, 2014, str. 148).

V **Nemčiji** ni posebnega zakona, ki bi urejal pogodbe, zato se uporablja delovno pravo. Predpostavlja se, da je razmerje med igralcem in klubom delovnopravno, saj profesionalni nogometaš izpolnjuje vse pogoje, kot so treningi, športna tekmovanja, dolžnosti, ki se nanašajo na in izven igrišča (npr. udeležba na sestankih kluba, sponzorjev) (Podlipnik, 2006, str. 192).

V **Španiji** pravni sistem obravnava nogometaše kot "posebne"¹² zaposlene, ki poklicno opravljajo športno dejavnost pod vodstvom svojih delodajalcev (klubi, športna društva, itd.). Torej imajo status delavca. Delovno razmerje je urejeno z Royal Decree 1006/1985 (Colucci & Hendrickx, 2014, str. 458).

V **Grčiji** je ravno zadeva Bosman pripomogla k spremembi odnosa med klubom in igralcem. Po prejšnjem zakonu št. 1958/91 ni bilo povsem jasno ali je razmerje med klubom in igralcem delovno razmerje. Leta 1999 so sprejeli zakon št. 2725/99, s katerim so natančno določili, da je odnos med klubom in igralcem delovno razmerje in končali anomalije in nesoglasja med njima (Podlipnik, 2006, str. 192).

V **Veliki Britaniji** delovno pravo zajema nogometno zaposlitev. V sodbi Walker proti Crystal Palace Football Club iz leta 1910, je sodišče uporabilo nov "kontrolni preizkus" kot običajnega. Sodišče je odločilo, da status zaposlenosti pri nogometašu prihaja iz njegove obveze spoštovanja pravil kluba, treningov in upoštevanja navodil. (Colucci&Hendricks, 2014, str. 455) Ker so bili sprejeti posebni predpisi, je v Veliki Britaniji obvezno skleniti pogodbo o zaposlitvi med klubom in igralcem (Podlipnik, 2006, str. 192).

Evald pravi, da imajo nogometaši na **Danskem** status delavca in več ali manj uživajo iste temeljne pravice, kot jih imajo zaposleni na trgu dela (Colucci & Hendrickx, 2014, str. 127).

Na **Finskem, Irskem, Švedskem** in v **Bulgariji** imajo profesionalni nogometaši s klubi sklenjeno pogodbo o zaposlitvi.

V **Cipru, Estoniji** in **Latviji** se med klubi in igralci sklepajo pogodbe o zaposlitvi. V Latviji nikakor ni sporen status igralcev, saj imajo celo v svoji zakonodaji določeno, da so športniki delavci. Pripadajo jim vse pravice, ki so povezane s tem statusom in imajo podpisano pogodbo o zaposlitvi, ki je delno korigirana s pravili civilnega prava (Podlipnik, 2006, str. 192-193).

Chaidron pravi, da imajo nogometaši na **Poljskem** s klubom v večini primerov sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, vendar je pogodba o zaposlitvi vedno manj v uporabi. Uporabljati so se začele tudi civilno pravne pogodbe. Civilno pravna pogodba se sklene med klubom in podjetjem, ki ga ustanovi nogometaš, zato nogometaš deluje kot samozaposlen. Drug pristop se je začel uporabljati, ker omogoča plačevanje manjšega davka na dobiček (Colucci & Hendrickx, 2014, str. 137).

¹² V Španiji v športnem sektorju ločijo dve različni vrsti delovnega razmerja. To sta posebno in običajno delovno razmerje. V posebno delovno razmerje spadajo vsi športniki in trenerji, ki športno dejavnost opravljajo pod vodstvom delodajalca (klub). V običajno delovno razmerje pa spadajo zaposleni, katerih naloge niso neposredno povezane s športno dejavnostjo (administrativno osebje, zdravstvena služba) (Colucci & Hendrickx, str. 368).

Tatu pravi, da v **Romuniji** zakon pogodbenim strankam ponuja možnost izbire med sklenitvijo individualne delovne pogodbe o zaposlitvi, ki jih urejajo določbe iz Zakona št. 53/2003 ali pa sklenitev civilnopravne pogodbe v skladu z civilnim zakonikom. Če nogometaš sklene s klubom delovno pogodbo o zaposlitvi, je njegov status delavec in mu varstvo zagotavlja delovno pravo skupaj s športnimi dokumenti. Če pa nogometaš sklene civilno pogodbo, je njegov položaj ponudnik storitev, ki deluje samostojno (Colucci & Hendrickx, 2014, str. 290-292).

Na **Portugalskem** so nogometaši podvrženi istim pravicam in obveznostim kot vsi drugi zaposleni, vendar pa obstajajo tudi nekateri zakoni, ki obravnavajo izključno status nogometašev, zaradi njihove narave dela, časa in pogojev (Colucci & Hendrickx, 2014, str. 457).

Na **Češkem** so profesionalni nogometaši izvzeti iz področja delovnega prava. Podpisujejo pogodbe civilnega prava in imajo priznan status samozaposlene osebe. Tako je tudi na **Slovaškem**, kjer so nogometaši samozaposleni in se morajo ukvarjati z davki in prispevki za socialno varnost (Colucci & Hendrickx, 2014, str. 456).

Tabela 1: Pregled delopravnega statusa v posameznih državah članicah

Status delavca	Status samozaposlenega	Možnost obeh statusov	Ni podatka
Avstrija	Češka	Madžarska	Litva
Belgija	Hrvaška	Poljska	Luksemburg
Bolgarija	Slovaška	Romunija	Malta
Ciper	Slovenija		
Danska			
Estonija			
Finska			
Francija			
Grčija			
Irska			
Italija			
Latvija			
Nemčija			
Nizozemska			
Portugalska			
Španija			
Švedska			
Združeno Kraljestvo			

2 PRAVNI POLOŽAJ NOGOMETAŠEV V REPUBLIKI SLOVENIJI

Preden je bil v Republiki Sloveniji sprejet ZSpo je na področju športa veljal republiški Zakon o svobodni menjavi dela na področju telesne kulture (Ur. l. SRS, št. 35/1979). Statusa poklicnih športnikov ta zakon ni urejal, zato so za pravno ureditev igralcev skrbela določbe zveznega in republiškega zakona. To sta bila Zakon o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja (Ur. l. SFRJ, št. 60/1980) in Zakon o delovnih razmerjih (Ur. l. RS, št. 14/1990) (Podlipnik, 2006, str. 194).

ZSpo je bil sprejet leta 1998, ki v splošnih določbah opredeljuje javni interes v športu, obseg in uresničevanje javnega interesa ter naloge v športu. Za nas je pomembno VIII. poglavje - Zasebno delo v športu, ki v 35. členu definira poklicnega športnika (Podlipnik, 2006, str. 194).

V 35. členu ZSpo lahko posameznik opravlja naloge kot poklicni športnik, če:

- je dopolnil petnajst let,
- je aktiven športnik,
- je član nacionalne športne zveze,
- ima stalno ali začasno prebivališče v Republiki Sloveniji.

Poklicni športnik je vpisan v razvid poklicnih športnikov pri ministrstvu. Minister pa predpiše vodenje tega razvida.

Omeniti je potrebno, da ZSpo definira tudi status športnika¹³ (37. člen ZSpo) in status vrhunskega¹⁴ športnika (38. člen ZSpo) in ju je potrebno jasno ločiti od statusa poklicnega športnika (Podlipnik, 2006, str. 194).

Profesionalni nogometaši imajo po 35. členu ZSpo status poklicnega športnika in veljajo za samozaposlene. V 35. členu ZSpo nikjer ni omenjeno, da z vpisom v razvid poklicnih športnikov veljaš za samozaposlenega, vendar nogometaš od MIZŠ poleg Odločbe o vpisu v razvid poklicnih športnikov dobi tudi obrazec za vpis v Poslovni register Republike Slovenije ter navodila, kako ga izpolni. Po vpisu v Poslovni register mora nogometaš v skladu s 15. členom Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju urediti obvezno zavarovanje pri pristojni enoti Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju ZZZS). V osmih dneh po vpisu v razvid poklicnih športnikov se mora nogometaš zglasiti tudi na pristojnem davčnem uradu, kjer dobi navodila, kako bo posloval.

Nogometaš mora redno, mesečno ali periodično plačevati vse socialne prispevke (prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje,

¹³ Športnik je vsaka fizična oseba, ki je registrirana pri nacionalni panožni športni zvezi in tekmuje v uradnih tekmovalnih sistemih nacionalnih panožnih športnih zvez.

¹⁴ Naziv vrhunskega športnika si pridobi državljan Republike Slovenije, ki doseže vrhunski športni dosežek mednarodne vrednosti. Vrhunski športnik si lahko pridobi pravico do zdravstvenega zavarovanja, nezgodnega zavarovanja, porodniškega zavarovanja, pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter prilagoditve opravljanja obveznosti iz izobraževalnega programa.

prispevek za starševsko varstvo, prispevek za zaposlovanje) in dajatve do države (davek od dohodka iz dejavnosti). Nogometaš ima enake obveznosti do države kot vsaka oseba, ki je samozaposlena.

S klubom nogometaš sklene pogodbo o igranju nogometa, ki je po definiciji podjemna pogodba¹⁵. Nogometaš je neke vrste ponudnik storitev, njegova storitev je igranje nogometa.

2.1 Delovno-pravni položaj

Definicija delovnega razmerja je v slovenskem pravnem sistemu zapisana v 4. členu ZDR-1, ki delovno razmerje opredeljuje kot »razmerje med delavcem in delodajalcem, v katerem se delavec prostovoljno vključi v organiziran delovni proces delodajalca in v njem za plačilo, osebno in nepretrgano opravlja delo po navodilih in pod nadzorom delodajalca«. Drugi odstavek 4. člena določa, da je v delovnem razmerju vsaka od pogodbenih strank dolžna izvrševati dogovorjene ter predpisane pravice in obveznosti. Iz tega odstavka izhaja opredelitev delovnega razmerja kot dvostranskega pravnega razmerja (Kresal Šoltes, 2003, str. 404).

V definiciji delovnega razmerja so razvidni elementi, ki so nekakšni kriteriji, ki ločujejo pogodbe o zaposlitvi od drugih obligacijskih pogodb. ZDR-1 v drugem odstavku 13. člena tudi določa, da če obstajajo elementi delovnega razmerja v skladu s 4. členom, je prepovedano opravljati delo na podlagi pogodb civilnega prava, razen v tistih primerih, ki jih določa zakon (Podlipnik, 2006, str. 197).

Kresal Šoltes (2003, str. 405) povzema elemente delovnega razmerja iz 4. člena ZDR-1, ki so:

- dvostransko pravno razmerje,
- delavec in delodajalec,
- prostovoljnost,
- vključitev delavca v organiziran proces delodajalca,
- odplačno opravljanje dela,
- osebno opravljanje dela,
- nepretrgano opravljanje dela,
- odvisnost opravljanja dela delavca od navodil delodajalca in pod nadzorom delodajalca.

Podlipnik (2006, str. 201) navaja tudi nekaj posebnosti, ki se tičejo športa v našem primeru nogometa in jih bom obravnaval spodaj. S pomočjo elementov delovnega razmerja bom

¹⁵ V 619. členu obligacijskega zakonika (Ur. l. RS, št. 97/2007) je zapisano, da se s podjemno pogodbo podjemnik zavezuje opraviti določen posel, kot je izdelava ali popravilo kakšne stvari, kakšno telesno ali umsko delo ipd., naročnik pa se zavezuje, da mu bo za to plačal.

poskusil odgovoriti na vprašanje, ali nogometašem pripada status delavca in s tem statusom povezane pravice.

2.1.1 Dvostransko pravno razmerje ter delavec in delodajalec

Vsaka pogodbeni stranka mora izpolniti dogovorjene obveznosti iz pogodbe o zaposlitvi in jih ne more enostransko spreminjati, zato je delovno razmerje vselej dvostransko pravno razmerje. Stranki pogodbe o zaposlitvi sta delavec in delodajalec. Delavec in delodajalec sta opredeljena v 5. členu ZDR-1. Delavec je fizična oseba, delodajalec pa je lahko tako fizična kot pravna oseba ali drug subjekt (državni organ, lokalna skupnost, podružnica tujega podjetja ter diplomatsko ali konzularno predstavništvo), ki zaposluje delavca. Obveznost delavca je opravljanje dela, osebno in nepretrgoma ter po navodilih in pod nadzorom delodajalca, obveznost delodajalca pa zagotavljanje dela ter plačilo za opravljeno delo (Kresal Šoltes, 2003, str. 405).

Če so izpolnjeni drugi elementi, pri nogometu ta elementa nista problematična. Nogometaš je lahko samo fizična oseba, njegov klub pa delodajalec, ki je v Republiki Sloveniji organiziran kot društvo (Podlipnik, 2006, str. 197).

2.1.2 Prostovoljnost

Prostovoljnost je temeljna človekova pravica. V slovenski ustavi je v 49. členu: Svoboda dela zapisano, da je v Republiki Sloveniji zagotovljena svoboda dela, vsakdo si lahko prosto izbira zaposlitev, vsako delovno mesto je pod enakimi pogoji vsakomur dostopno in prepovedano je prisilno delo. Prisilno delo prepoveduje tudi Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Torej je element prostovoljnosti izpolnjen, kadar je narava dela takšna, kjer ni mogoče govoriti o protipravni prisili (Podlipnik, 2006, str. 197-198).

Podlipnik (2006, str. 198) pravi, da je delovanje v športu интересно in prostovoljno. Nogometaš s klubom sklene pogodbo o igranju nogometa. S tem nogometaš prostovoljno pristopi h kolektivu. Tudi element prostovoljnosti je izpolnjen.

2.1.3 Vključitev delavca v organiziran proces delodajalca

Delodajalec za izvajanje svoje dejavnosti zagotovi delovna sredstva, material, prostor, potreben kapital in delo drugih delavcev, know-how¹⁶ ter upravljanje in vodenje resursov. Delavec je vključen v organiziran delovni proces in je le del tega procesa. Delavec ga sam ne vodi in ne upravlja ter ne nosi odgovornosti za uspeh podjetja. To ga loči od podjetnika, ki ima sklenjeno podjetniško pogodbo. Namreč podjetnik delo opravlja samostojno, zato tudi odgovarja za rezultat (Kresal Šoltes, 2003, str. 406-407).

Nogometni klub, ki je pri nas najpogostejše organiziran kot društvo, je nosilec podjetja. Nogometni klub za izvajanje svoje dejavnosti skrbi za pridobivanje finančnih sredstev (država, občine, sponzorji) ter pobira članarino. Klub poskrbi za igrišče za treninge in tekme, poskrbi za opremo, organizira in plača tekmovanja, organizira in plača prijateljske tekme, sodnike, plača trenerja in pomočnike, fizioterapevta, maserja itd. Torej vso odgovornost nosi nogometni klub. Nogometaš je le vključen v njegov delovni proces (Podlipnik, 2006, str. 199).

2.1.4 Odplačno opravljanje dela

V 44. členu ZDR-1 je zapisana ena od temeljnih obveznosti delodajalca. To je obveznost plačila. Bistveni element pogodbe o zaposlitvi je določitev plače, ki je sestavljena iz osnovne plače, dodatkov in delovne uspešnosti. Izplačana mora biti v denarni obliki in mora biti določena (Podlipnik, 2006, str. 199).

V pogodbah imajo nogometaši določen fiksni znesek, nekaj pa je variabilnega dela. Variabilni del so premije, ki so vezane na zmago, uvrstitev na lestvici in tudi na uspešno igro, ki jo prikazuje nogometaš. Premije so ena od oblik motivacije za boljše delo na treningih in tekmah. Fiksni znesek pa ni vezan na izpolnitev določenih pogojev, torej gre za osnovno plačo (Podlipnik, 2006, str. 199-200).

2.1.5 Osebno opravljanje dela

Delavec se s pogodbo o zaposlitvi zaveže, da bo delo vedno opravljal osebno in ga ne more opravljati po drugi osebi. Torej dela ne more opraviti tako, da bi pooblastil drugo osebo. Gre za zaupen odnos strank pogodbe o zaposlitvi. Delavca osebno delo loči od podjetnika, saj podjetnik ni dolžan opravljati dela osebno. Delo lahko zaupa tretji osebi, sam pa še naprej nosi odgovornost za izvršitev posla naročniku (Kresal Šoltes, 2003, str. 408).

¹⁶ Strokovno znanje in izkušnje

Enako velja tudi za nogometaša. Odnos obstaja med klubom in nogometašem osebno. Klub od nogometaša kupuje njegovo znanje, trud in sposobnosti (Podlipnik, 2006, str. 200).

2.1.6 Nepretrgano opravljanje dela

Podlipnik (2006, str. 200) pravi, da je pogodba o zaposlitvi trajajoča pogodba, kjer gre za neprekinjeno in trajno razmerje. Delo se opravlja nepretrgoma, kar pa ne pomeni, da pogodbe o zaposlitvi za določen čas ne sodijo v to skupino. Že v drugem odstavku 107. člena ZDR/90 je bilo zapisano, da se ne sme skleniti pogodbe o delu, če je možno skleniti delovno razmerje za določen čas ali s krajšim delovnim časom

Ker je doba nogometašev, ko so še aktivni, krajša kot pri ostalih poklicih, pogodbe za nedoločen čas ne morejo biti običajne. Zakonodajalec bi zato moral ta element urediti drugače (Podlipnik, 2006, str. 200).

2.1.7 Odvisnost opravljanja dela delavca od navodil delodajalca in pod nadzorom delodajalca (Subordinacija)

Zakon opredeljuje subordinacijo (podrejenost) kod delo po navodilih in pod nadzorom delodajalca. Smisel podrejenosti, ki sem jo že omenili v sodbi Lawrie-Blum, je v tem, da delodajalec mora imeti možnost vplivati na delavca, saj nosi poslovno tveganje. Po definiciji je delavec v odvisnem razmerju (Podlipnik, 2006, str. 201).

Nogometaš je dolžan upoštevati navodila trenerja, ker trener nosi odgovornost za rezultate. Navadno, ko ekipa dosega slabe rezultate, je trener tisti, ki nosi odgovornost in ga je mogoče kadarkoli zamenjati. Trener uigrava ekipo, poskuša ustvariti timsko razpoloženje med igralci, navodil ne daje samo na treningih in tekmah, temveč tudi navodila za športno življenje (prehranjevanje, določena ura za spanje, prepoved ponočevanja). Ker so nogometaši ta navodila dolžni izpolnjevati, podrejenost zagotovo obstaja (Podlipnik, 2006, str. 201).

2.2 Posebnosti delovnega razmerja v nogometu

Vsi elementi iz 4. člena ZDR-1 pri vseh moštvenih športih ne samo v nogometu obstajajo. Vendar obstajajo tudi posebnosti, ki pa trenutno niso urejena niti v ZDR-1 niti v ZSpo. Podlipnik (2006) navaja posebnosti v športu, ki so:

- objava delovnih mest,
- plačilo za delo,

- delovni čas, odmori, počitki in letni dopust,
- kraj opravljanja dela,
- prenehanje pogodbe o zaposlitvi.

V prvem odstavku 25. člena ZDR-1 je določeno, da mora delodajalec prosto **delovno mesto** javno objaviti, objava prostega mesta pa mora vsebovati pogoje za opravljanje dela in rok za prijavo. V 26. členu so predvidene izjeme od obveznosti objave, ki pa športnikov niso zajele. V dvanajsti alineji je sicer predvidena izjema za druge primere, določene z zakonom (tudi s katerim drugim), vendar tega ZSpo ni storil. Podlipnik (2006, str. 203) pravi, da bi bilo potrebno način objave zaradi zakonitosti sklepanja pogodb o zaposlitvi urediti ali v ZDR-1 ali v ZSpo.

Glavni predmet pogajanj med nogometašem in klubom je **plačilo za delo**. Nogometaševa plača je sestavljeno iz dela, ki je fiksni, preostali del pa je odvisen od delovne uspešnosti in uspešnosti kluba (variabilen del). V pogodbi o zaposlitvi naj se nogometaš in klub dogovorita o merilih uspešnosti (Podlipnik, 2006, str. 203).

V 143. členu ZDR-1 je določena omejitev dolžine delovnega tedna. Nogometašev **delovni čas** je zelo neenakomerno razporejen. Treningi se dostikrat prilagajajo različnim dejavnikom (tekme, vremenske razmere, itd.) in lahko potekajo bodisi dopoldne bodisi zvečer, v času priprav pa imajo nogometaši tudi po dva treninga. Priprave lahko nogometaši z ekipo opravljajo v tujini, ki lahko trajajo tudi 14 dni ali več. Tekme se igrajo v večini primerov ob sobotah ali nedeljah, zato je potrebno nogometašem določiti prosti dan kakšen drug dan v tednu. Podlipnik navaja, da bi se delovni čas zaradi specifičnosti športa lahko določil s panožno kolektivno pogodbo (158. člen ZDR-1 - možnost drugačnega urejanja v zakonu ali v kolektivnih pogodbah). **Letni dopust** se lahko dogovori med nogometašem in klubom na začetku sezone in se ga lahko izkoristi v času, ko ni tekmovalne sezone (Podlipnik, 2006, str. 203).

Pogodba o zaposlitvi mora vsebovati **kraj opravljanja dela**. Iz četrte alineje prvega odstavka 31. člena ZDR-1 izhaja, da če ni naveden točni kraj, velja, da delavec opravlja delo na sedežu delodajalca. Ker nogometaši priprav in treningov nimajo vedno v istem kraju, tekem ne igrajo vedno doma, ampak tudi v gosteh, bi se kraj opravljanja dela moral urediti podrobneje v pogodbi o zaposlitvi (Podlipnik, 2006, str. 203).

Načini **prenehanja pogodbe o zaposlitvi**¹⁷ so urejeni v 77. členu ZDR-1. Upoštevati je potrebno posebnost športa, saj so prehodi nogometašev iz enega kluba v drug klub pogosti. V primeru, ko bi bilo delo nogometaša dobro opravljeno, klub pa bi se zaradi poslovnih ali drugih razlogov igralca vseeno odločil prodati drugemu klubu, ta pa se z odločitvijo kluba ne bi strinjal, bi razloge¹⁸ za prenehanje pogodbe o zaposlitvi težko našli. Te zadeve bi moral

¹⁷ Pogodba o zaposlitvi preneha veljati: s potekom časa, za katerega je bila sklenjena, s smrtjo delavca ali delodajalca - fizične osebe, s sporazumom, z redno ali izredno odpovedjo, s sodbo sodišča, po samem zakonu, v primerih, ki jih določa ta zakon, v drugih primerih, ki jih določa zakon (77. člen ZDR-1)

¹⁸ Razlogi za redno odpoved pogodbe o zaposlitvi delavcu s strani delodajalca so: poslovni razlog, razlog nesposobnosti, krivdni razlog, nezmožnost zaradi invalidnosti v skladu s predpisi in neuspešno opravljeno poskusno delo (89. člen ZDR-1).

urediti ZSpo z vnaprejšnjim obveznim dogovorom o sklepanju pogodbe o zaposlitvi (Podlipnik, 2006, str. 203).

Prvi odstavek 83. člena ZDR-1 določa, da delavec lahko redno odpove pogodbo o zaposlitvi brez obrazložitve, spoštovati mora le določen odpovedni rok. Če ima nogometaš z nogometnim klubom sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, je opravičen do prekinitve te pogodbe brez razloga in po odpovednem roku, ki je zakonsko določen, postane prost igralec. Ker bi bila takšna praksa izven okvirov mednarodnih in nacionalnih pravil, se bo moralo omenjeno področje urediti v kolektivni pogodbi.

3 PRIMERJAVA STATUSA POKLICNEGA ŠPORTNIKA SAMOZAPOSLENEGA IN STATUSA DELAVCA NA PODROČJU NOGOMETA

3.1 Značilnosti nogometaša s statusom poklicnega športnika samozaposlenega

Nogometaš s podpisom pogodbe o igranju nogometa, z vpisom v razvid poklicnih športnikov in z vpisom v Poslovni register pridobi status samozaposlenega poklicnega športnika.

Nogometaš kot samozaposlen vsak mesec izstavi račun za opravljeno storitev, ki je igranje nogometa. Sam mora redno, mesečno ali periodično plačevati vse socialne prispevke (prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje, prispevek za starševsko varstvo, prispevek za zaposlovanje) in dajatve do države (davek od dohodka iz dejavnosti). Prispevki morajo biti plačani do 15. v mesecu za pretekli mesec ne glede na dejstvo ali nogometaš ima prihodke ali ne. Torej, če nogometaš npr. ne plača prispevkov za zdravstveno zavarovanje, ne bo obvezno zdravstveno zavarovan.

Pri nogometašu, ki je samozaposlen, se lahko za povračilo stroškov za prehrano med delom in za prevoz na delo dogovori v pogodbi o igranju nogometa. Je stvar dogovora.

Za nogometaša, ki je samozaposlen, velja polni delovni čas, ki znaša 40 ur na teden.

Nogometaš kot samozaposlen nima točno določenega letnega dopusta. Tekmovalna sezona nogometaša v Sloveniji je razdeljena na jesenski in spomladanski del, nogometaš pa ne ve, koliko dopusta mu bo pripadalo v jesenskem delu, koliko pa v spomladanskem. Trener se lahko odloči, da bojo nogometaši nekaj tednov trenirali tudi po zadnji odigrani tekmi in tako nogometašu lahko ostane za dopust le nekaj dni, saj se priprave za nov del začnejo dokaj hitro.

Nogometaš kot samozaposlen ima pravico do nadomestila plače med začasno zadržanostjo od dela (bolezen, poškodba) iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja od 31. delovnega dne zadržanosti od dela (Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, b.l.).

Od 1. julija 2013 je ob prvem vpisu v poslovni register možno uveljaviti delno oprostitvev plačila prispevkov delojemalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (v nadaljevanju ZPIZ) in prispevka delodajalca ZPIZ v prvih 24 mesecih poslovanja. Zavarovanec je v prvih 12 mesecih poslovanja oproščen plačila prispevka zavarovanca za ZPIZ in prispevka delodajalca v višini 50 odstotkov zneska prispevka. Torej, če bi nogometaš začel poslovati npr. v avgustu leta 2015, bi prispevki znašali 228,89 evra. V naslednjih 12 mesecih je oprostitvev v višini 30 odstotkov prispevka ZPIZ. Razliko do polnega zneska pokriva Republika Slovenija (Borštnik, 2015). V primeru, da je nogometaš že prej opravljal dejavnost, ni opravičen do oprostitve prispevka ZPIZ in plačuje celoten znesek prispevkov, ki znašajo v avgustu 2015, 330,15 €.

Nogometaša v primeru, ko klub ne izpolnjuje svojih pogodbenih obveznosti, ščiti le civilno pravo in je v primeru spora s klubom v enakopravnem položaju (SPINS, 2007).

3.2 Značilnosti nogometaša kot delavca

Delavec je v prvem odstavku 5. člena ZDR-1 opredeljen kot vsaka fizična oseba, ki je v delovnem razmerju na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi. Nogometaš bo torej postal delavec, ko bo s klubom sklenil pogodbo o zaposlitvi.

Nogometašu, ki bo v delovnem razmerju, ne bo potrebno izstavljeti kakršnih koli računov ali zavezanosti k plačilu DDV-ja. Izplačevanje plač se bo v celoti preneslo na klub. Delodajalec (klub) bo moral svojemu zaposlenemu (nogometašu) plačevati vse socialne prispevke, s katerimi bo zagotovljena njegova socialna varnost (SPINS, 2007). Če klub delavcu (nogometašu) ne bo plačeval prispevkov za zdravstveno zavarovanje, bo nogometaš ostal obvezno zdravstveno zavarovan (Boštlic, 2014).

V skladu z 130. členom ZDR-1 je nogometaš upravičen do povračila stroškov za prehrano med delom in za prevoz na delo.

V skladu z 131. členom ZDR-1 je delavec, ki ima pravico do letnega dopusta, upravičen do izplačila regresa za letni dopust najmanj v višini minimalne plače, ki v letu 2015 znaša 790,73€. Regres mora biti izplačan najkasneje do 1. julija tekočega koledarskega leta.

V skladu z 143. členom ZDR-1 polni delovni čas ne sme biti daljši od 40 ur na teden.

V skladu z 159. členom ZDR-1 bo nogometaš s sklenitvijo delovnega razmerja pridobil pravico do letnega dopusta, ki ne sme biti krajši kot štiri tedne. Nogometaš bo tako že pred začetkom tekmovalne sezone točno vedel, koliko dni dopusta bo imel po jesenskem delu in koliko po spomladanskem delu, saj se bo letni dopust določil v kolektivni pogodbi.

Nogometaš kot delavec ima pravico do nadomestila plače med začasno zadržanostjo od dela (bolezen, poškodba) iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja od 31. delovnega dne zadržanosti od dela.

Nogometaševa poklicna pot je veliko krajša kot poklicna pot običajnih ljudi, zato nogometaš po končani karieri nima zagotovljene finančne prihodnosti. Prav s tem razlogom je bil v oktobru 2015 sprejet Zakon o premostitvenem zavarovanju poklicnih športnikov (Ur.l. RS, št. 82/2015, v nadaljevanju ZPZPŠ-1), katerega vloga je zagotavljati socialno varnost športnika po zaključku aktivne kariere. Nogometaš, ki ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi s klubom, se bo moral obvezno vključiti v premostitveno zavarovanje. Delodajalec bo nogometašu vplačeval prispevek v premostitveni zavarovanje. Prispevek v premostitveni sklad se izračuna glede na zavarovančevo mesečno osnovo, višine osnov prispevka so določene v 13. členu ZPZPŠ-1. S premostitvenim zavarovanjem se zavarovancu zagotavlja premostitvena mesečna renta ali enkratno denarno izplačilo, ko zavarovanec dopolni 30 let starosti. Tako bo nogometaš po končani karieri s privarčevanim denarjem lažje načrtoval druge poklicne poti skozi izobraževanja, pripravništva ali kaj drugega.

V zadnjem času je v Sloveniji veliko nogometnih klubov razglasilo stečaj. V tem primeru, država zagotavlja denarna sredstva iz Javnega jamstvenega in preživninskega sklada. Na temelju pravnomočne in dokončne upravne odločbe lahko upravičenec (nogometaš) prejme denarna sredstva v višini največ 4,5 minimalnih plač (SPINS, 2007).

Nogometaša v delovnem razmerju, ko klub ne izpolnjuje svojih obveznosti, ščiti delovno pravo. Delovno pravo ščiti predvsem interese delavcev, saj jim priznava šibkejši položaj v delovnem razmerju (SPINS, 2007).

3.3 Primer izračuna zaslužka poklicnega športnika nogometaša kot samozaposlenega

Nogometaš ima s klubom sklenjeno pogodbo o igranju nogometa. V skladu z ZSpo ima status poklicnega športnika in deluje kot samozaposlen. Klub se obveže, da bo igralcu na podlagi izstavljenih računov mesečno plačeval 2.000 € bruto, na leto torej 24.000,00 € bruto. Poklicni športnik bo ugotavljal davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov¹⁹. Nogometaš je pred

¹⁹ Davčna osnova od dohodka iz dejavnosti se ugotavlja na enega izmed dveh načinov. Prvi način je ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov, kjer je davčna osnova dobiček. Dobitek se ugotovi tako, da se od prihodkov, ki so ustvarjeni v koledarskem letu, odštejejo odhodki. V zgoraj predstavljenem primeru, sem uporabil drugi način ugotavljanja davčne osnove. To pa je ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov, pri čemer izhajamo iz dejanskih prihodkov, odhodki pa so določeni v pavšalu in znašajo 80 odstotkov ustvarjenih prihodkov. Za ta način se lahko odloči le tisti, ki izpolnjuje pogoj, da njegovi prihodki v davčnem letu pred tem davčnim letom, ne presegajo 50.000 evrov (Mercina, 2015).

leti že posloval kot poklicni športnik samozaposlen, zato ne more uveljaviti delne oprostitve plačila prispevkov delojemalca za ZPIZ in prispevka delodajalca ZPIZ.

Tabela 2: Prikaz izračuna zaslužka poklicnega športnika nogometaša kot samozaposlenega na mesečni in letni ravni

	Mesec (v €)	Leto (v €)
Mesečni prihodki	2.000,00	24.000,00
Normirani odhodki (80%)	1.600,00	19.200,00
Davčna osnova	400,00	4.800,00
Davek (20%)	80,00	960,00
Prispevki za socialno varnost ²⁰	330,15	3.961,80
Čisti zaslužek	1.589,85	19.078,20

3.4 Primer izračuna zaslužka nogometaša s statusom delavca

Nogometaš ima s klubom sklenjeno pogodbo o zaposlitvi. Ko nogometaš sklene pogodbo o zaposlitvi, pridobi status delavca. Strošek delodajalca (nogometnega kluba) v enem letu je 24.000,00 €. Ta znesek sem izbral zato, ker bo delodajalec ne glede na spremembo statusa iz samozaposlenega v status delavca želel imeti enak strošek z nogometašem kot pred spremembo. V znesku je všteti tudi zakonsko določen minimalni znesek regresa, ki v letu 2015 znaša 790,73 € (Regres). V izračunu nisem upošteval stroška malice in prevoza. Predvidevam da nogometaš še nima otrok, zato ne more uveljaviti posebne olajšave za vzdrževane otroke.

²⁰ Višina prispevkov za socialno varnost se izračuna iz minimalne zavarovalne osnove (ZO), ki znaša v letu 2015, 831,74 €. Glej prilogo 3.

Tabela 3: Prikaz zaslužka poklicnega športnika nogometaša kot delavca na mesečni in letni ravni

	Mesec za plače (v €)	Regres (v €)	Leto (v €)
Strošek delodajalca	1.934,11	790,73	24.000,00
Prispevki delodajalca	241,79		2.901,46
Bruto plača	1.501,79	790,73	18.021,48
Premostitveni sklad ²¹	190,54		2.286,44
Prispevki delojemalca	331,90		3.982,75
Splošna davčna olajšava	275,23		3.302,76
Davčna osnova za dohodnino	894,66		10.735,97
Akontacija dohodnine	168,03	152,93	2.169,30
Neto plača	1.001,86	637,80	12.660,16
Neto plača s premostitvenim skladom ²²	1.192,40	637,80	14.946,61

Vir: Izračunajte si sami, 2015.

3.5 Primerjava zaslužka nogometaša kot samozaposlenega in kot delavca

Tabela 4: Primerjava zaslužka nogometaša kot samozaposlenega in kot delavca v obdobju 5-tih let

	Mesec (v €)	Leto (v €)	5 Let (v €)
Čisti zaslužek samozaposlen	1.589,85	19.078,20	95.391,00
Čisti zaslužek delavec	1.055,01	12.660,12	63.300,60
Razlika v zaslužku	534,84	6.418,08	32.090,40

Nogometašev čisti mesečni zaslužek kot samozaposlen je 1.589,85 €, čisti zaslužek nogometaša kot delavca pa je 1.055,01 €. Pri nogometašu s statusom delavca je všteta tudi 1/12 regresa. Razlika v mesečnem zaslužku je 534,84 €. Nogometaš s statusom samozaposlenega se bo v primeru spremembe statusa v delavca moral odpovedati 534,84 € na mesec.

Na letni ravni se razlika v zaslužku med nogometašem samozaposlenim in nogometašem delavcem poveča na 6.418,08 €, v obdobju 5-tih let pa se bo moral nogometaš s statusom

²¹ Glej str. 17 (ZPSPŠ-1).

²² Neto plača h kateri je prištet prispevek v premostitveni sklad.

samozaposlenega odpovedati 32.090,40 €. Nogometaš s statusom samozaposlenega lahko v petih letih prihrani 32.090,40 € več kot nogometaš s statusom delavca.

Nogometašu s statusom delavca v celotnem obravnavanem obdobju delodajalec vplačuje prispevek v premostitveni sklad, zato vsak mesec dobi nižjo neto plačo. Posledično s tem zneskom, ki je vplačan v premostitveni sklad, ne more razpolagati do 30. leta.

Tabela 5: Prispevek v premostitveni sklad

Plačevanje	Mesečno (v €)	Letno (v €)	5 let (v €)
Premostitveni sklad	190,54	2.286,48	11.432,40

V primeru, da upoštevamo vplačan znesek v premostitveni sklad, je razlika v zaslužku med nogometašem s statusom samozaposlenega in delavca 20.658 €.

V primeru, da bi nogometaš s statusom delavca želel zaslužiti enako kot nogometaš s statusom samozaposlenega, bi moral imeti mesečno bruto plačo približno 1900 €, kar pomeni, da bi strošek delodajalca znašal približno 2515 €. V tem znesku je upoštevan tudi prispevek v premostitveni sklad.

Tabela 6: Izračun zaslužka nogometaša delavca, ki je primerljiv z zaslužkom nogometaša samozaposlenega

	Mesec za plače (v €)	Regres (v €)	Leto (v €)
Strošek delodajalca	2.515,75	790,73	30.979,78
Prispevki delodajalca	305,88		3.670,61
Bruto plača	1.899,90	790,73	23.589,53
Premostitveni sklad	309,97		3.719,64
Prispevki delojemalca	419,88		5.038,53
Splošna davčna olajšava	275,23		3.302,76
Davčna osnova za dohodnino	1.204,79		14.457,51
Akontacija dohodnine	251,77	167,73	3.188,92
Neto plača	1.228,26	623,00	15.362,08
Neto plača s premostitvenim skladom	1.538,23	623,00	19.081,72

Vir: Izračunajte si sami, 2015.

V tem primeru je strošek delodajalca približno 500 € višji kot v primeru samozaposlenih nogometašev. Ob predpostavki, da je v klubu 10 igralcev s približno bruto plačo 1900 €, bi se skupni strošek nogometnega kluba mesečno povečal za 5.000 €, v enem letu pa za 60.000 €.

Takega zneska si večina nogometnih klubov v Sloveniji v času krize in pomanjkanja sredstev praktično ne bi moglo privoščiti, kar lahko pomeni, da bodo tako tuji kot domači kakovostni igralci zapuščali nogometne klube v Sloveniji in odšli igrati v tujino za višje zneske. Posledica odhoda kakovostnih igralcev, pa je lahko manj kakovostno tekmovanje v 1. slovenski nogometni ligi. Če pogledamo s pozitivne strani, pa bi lahko v slovenskem prvenstvu dobili priložnost mladi, v klubu vzgojeni igralci, ki bi dobivali pomembne izkušnje pri svojem razvoju.

SKLEP

V zaključni nalogi sem obravnaval problematiko statusa profesionalnega nogometaša v Sloveniji. S prebrano literaturo in s pomočjo lastnih izkušenj sem predstavil položaj nogometašev in prišel do naslednjih ugotovitev.

V prvem poglavju sem predstavil položaj nogometašev v Evropski Uniji. Odločitev v primeru Bosman je imela velike posledice in je za vedno spremenila položaj nogometašev. Nogometašem se je znotraj Evropske Unije odpravila odškodnina za prestop igralca, ko mu je potekla pogodba, ukinila se je nacionalna kvota "3+2" in pridobili so status delavca. Po analizi položaja nogometašev sem ugotovil, da imajo v večini držav članic nogometaši status delavca. V državah kot so Slovenija, Hrvaška, Slovaška in Češka pa imajo nogometaši status samostojnega podjetnika.

V Sloveniji imajo nogometaši status poklicnega športnika, veljajo za samostojne podjetnike posameznike in imajo s klubi sklenjene podjemne pogodbe, ki jih vežejo za določeno obdobje. Po opredelitvi vseh elementov delovnega razmerja, ki izhajajo iz 4. člena ZDR-1, sem ugotovil, da pri nogometu obstajajo vsi elementi iz tega člena. V drugem odstavku 13. člena ZDR-1 je določeno, da se dela ne sme opravljati na podlagi civilnega prava, če obstajajo elementi delovnega razmerja v skladu s 4. členom tega zakona, razen v primerih, ki jih določa zakon. Niti ZDR-1, niti ZSpo v svojih členih ne določata izjeme od tega pravila. Ker obstajajo vsi elementi delovnega razmerja, bi morali nogometaši v Sloveniji pridobiti status delavca in s klubom skleniti pogodbo o zaposlitvi.

Ker nogometašem status delavca pripada in je status, ki ga nogometaši trenutno imajo, protizakonit, me je zanimalo, kakšne spremembe bo prinesla sprememba statusa. Ugotovil sem, da bodo nogometaši s spremembo statusa pridobili več pravic. Nogometaš bo imel pravico do povračila stroškov za prehrano med delom in povračilo stroškov za prevoz na delo. Nogometaš s statusom poklicnega športnika samozaposlenega se sicer lahko s klubom v pogodbi dogovori o povračilo stroškov, vendar to ni njegova pravica. Nogometaši s statusom delavca imajo pravico do letnega dopusta, ki ne sme biti krajši kot štiri tedne. S tem bodo nogometaši že pred začetkom nove tekmovalne sezone dobili določen letni dopust. Trenutno nogometaši nimajo določenega letnega dopusta in je lahko letni dopust tudi krajši od štirih tednov. Nogometaši s statusom delavca bodo pridobili tudi pravico do regresa.

V nalogi sem primerjal tudi zaslužek nogometaša pri obeh statusih. Ugotovil sem, da bodo nogometaši v primeru spremembe statusa iz samozaposlenega v delavca zaslužili bistveno manj. Nogometaš s statusom delavca bo v 5-ih letih zaslužil 20.658 € manj kot nogometaš s statusom poklicnega športnika samozaposlenega. Prav zaradi manjšega zaslužka, bi se lahko zgodilo, da bo kakovost 1. slovenske lige padla, saj bodo kakovostni igralci tako tuji kot domači zapuščali slovenske klube in odšli igrati v tujino.

Če bi nogometaš s statusom delavca želel zaslužiti približno enak znesek kot pred spremembo, bi nogometni klub imel z njim veliko večji strošek. Tega pa si večina nogometnih klubov v Sloveniji ne bi mogla privoščiti, saj je že tako v Sloveniji velika plačilna nedisciplina, ker klubi zaradi gospodarske krize težko pridobivajo sredstva za normalno delovanje.

Nogometaši s statusom poklicnega športnika samozaposlenega za obveznosti, ki so nastale pri njegovem poslovanju odgovarjajo z vsem svojim premoženjem. Dogaja se, da nogometaši kljub opravljenemu delu ne prejmejo plačila tudi po nekaj mesecev, kar jih spravlja v nemogoč položaj. Mesečno morajo plačevati svoje obveznosti in dajatve do države ne glede na to, da niso že več mesecev prejeli plačila. Ker od svojih delodajalcev ne prejmejo plačila, ne morejo poravnati teh obveznosti, država pa jim zaradi neporavnanih obveznosti grozi s sankcijami. Ugotovil sem, da bi se v primeru spremembe statusa iz samozaposlenega v delavca, obveznost plačevanja prispevkov in dajatev do države prenesla na nogometni klub. Vendar sprememba statusa ne bi rešila težav s plačilno nedisciplino. Če klub težko pridobiva sredstva za normalno delovanje, bo tudi v primeru, ko bo nogometaš delavec, izplačevanje plač zamujalo, dajatve in prispevki pa ne bodo plačani.

V zaključku naj dodam, da se nogometaši zaradi velike finančne razlike med statusoma verjetno ne bodo strinjali s spremembo, vendar bo do spremembe statusa prej kot slej prišlo, saj bo edino tako delovnopравни položaj nogometašev zakonit in urejen.

LITERATURA IN VIRI

1. AJPES. (2015). Najdeno 29. oktobra 2015 na spletnem naslovu http://www.ajpes.si/podjetja/?niz=alen+vu%E8ki%E6&hide_submit.x=0&hide_submit.y=0
2. Borštnik, B. (2015). Oprostitev plačila prispevkov ob odprtju podjetja. *Mladi podjetnik*. Najdeno 29. avgusta 2015 na spletnem naslovu <http://mladipodjetnik.si/podjetniskikoticek/racunovodstvo/oprostitev-placila-prispevkov-ob-odprtju-podjetja>
3. Boštich, A. (2014). Zemljevid: vsa podjetja, ki svojim zaposlenim ne plačujejo prispevkov. *Podčrto*. Najdeno 10. oktobra 2015 na spletnem naslovu <http://podcrto.si/zemljevid-vsa-podjetja-ki-svojim-zaposlenim-ne-placujejo-prispevkov/>
4. Colucci, M., & Hendrickx, F. (2014). *European Sports Law and Policy Bulletin: Regulating employment relationships in professional football*. Salerno, Italy: Sport Law and Policy Centre.
5. Edavki. (2015). Najdeno 29. oktobra 2015 na spletnem naslovu <https://edavki.durs.si/OpenPortal/Pages/StartPage/StartPage.aspx>
6. European Commission. (2012). *Agreement regarding the minimum requirements for standard player contracts in the professional football sector in the European Union and in the rest of the UEFA territory*. b.k.
7. Evropska komisija. (2007). *Bela knjiga o športu*. Luxemburg: Urad za uradne publikacije Evropskih skupnosti.
8. Evropski parlament. (2007). *Resolucija o prihodnosti poklicnega nogometa v Evropi*. Najdeno 9. septembra na spletnem naslovu <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2007-0100+0+DOC+XML+V0//SL>
9. Finančni urad Republike Slovenije (FURS) (2015). Osnove za plačilo ter zneski prispevkov za socialno varnost. Najdeno 5. oktobra na spletnem naslovu http://www.fu.gov.si/davki_in_druge_dajatve/podrocja/prispevki_za_socialno_varnost/osnove_za_placilo_ter_zneski_prispevkov_za_socialno_varnost/
10. Grilc, P. (2004). *Pravo Evropske unije*. Druga knjiga. Ljubljana: Cankarjeva založba
11. Grilc, P., & Ilešič, T. (2004). *Pravo Evropske unije*. Prva knjiga. Ljubljana: Cankarjeva založba
12. Ilešič, M. (1997). Pravo Evropske skupnosti in položaj poklicnih športnikov - analiza primera "Bosman". *Pravna praksa*, (16), I-XII.
13. *Izračunajte si sami*. Najdeno 5. novembra 2015 na spletnem naslovu http://zakon.sportnik.si/si/zakon_premostitvenem_zavarovanju/izracunajte_si_sami.html

14. Kresal Šoltes, K. (2003). Podjemna pogodba (pogodba o delu) in presoja elementov delovnega razmerja. *Gospodarski subjekti na trgu na pragu Evropske unije : (pravo družb, pogodbeno pravo izvržba in zavarovanje, davčno pravo in zaposlovanje* (str. 399-413). Maribor: Inštitut za gospodarsko pravo.
15. Mercina, J. (2015). Obdavčitev s. p. *Mladi podjetnik*. Najdeno 16. oktobra 2015 na spletnem naslovu <http://mladipodjetnik.si/podjetniski-koticek/racunovodstvo/obdavcitev-s.p>
16. Nauright, J., & Parrish, C. (2012). Sport around the world: History, Culture, and Practice. Najdeno 16. aprila 2015 na spletnem naslovu http://books.google.si/books?id=mYBtMajLAaAC&printsec=frontcover&hl=sl&source=gs_atb#v=onepage&q=bosman&f=false
17. Obligacijski zakonik. *Uradni list RS*, št. 97/2007-UPB1.
18. Podlipnik, J. (2006). *Status športnika v moštvenem športu primerjalnopravno in v slovenski zakonodaji*. Podjetje in delo, (1), str. 187-206
19. Potočnik, J., et al. (2004). *Evropsko pravo: zbirka gradiv šole evropskega prava*. Ljubljana: Založniška hiša Primath.
20. Regres. Najdeno 1. novembra 2015 na spletnem naslovu http://www.racunovodja.com/clanki.asp?clanek=8662/regres_2015
21. Smokvina, V. (2012). *Socijalni dijalog u profesionalnom sportu - nogomet kao model za druge kolektivne profesionalne sporte*. Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, (49), 883-906.
22. SPINS. (2007). Predstavitev vsebine predloga Zakona o premostitvenem zavarovanju poklicnih športnikov. Najdeno 30. julija 2015 na spletnem naslovu http://www.sportnik.si/design/uploads/content/Zgibanka_SPINS_Zakon_07.pdf
23. Theodorou, D. (2013). The Social Dialogue in professional football at European and National Level (Cyprus and Italy). Najdeno 15. maja 2015 na spletnem naslovu <http://arno.uvt.nl/show.cgi?fid=129334>
24. Zadeva C-3/87. (1989). *The Queen v Ministry of Agriculture, Fisheries and Food, ex parte Agegate Ltd.*
25. Zadeva C-292/89. (1991). *The Queen v The Immigration Appeal Tribunal, ex parte Gustaff Desiderius Antonissen.*
26. Zadeva C-357/89. (1992). *V. J. M. Raulin v Minister van Onderwijs en Wetenschappen.*
27. Zadeva C-415/93. (1995). *Union royale belge des sociétés de football association ASBL in drugi proti Jean-Marcu Bosmanu in drugim.*
28. Zadeva 13/76. (1976). *Gaetano Donà proti Mariu Manteru.*

29. Zadeva 36/74. (1974). *B. N. O. Walrave, L. J. N. Koch proti Association Union cycliste internationale, Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie in Federación Española Ciclismo.*
30. Zadeva 53/81. (1982). *D. M. Levin proti Staatssecretaris van Justitie.*
31. Zadeva 66/85. (1986). *Deborah Lawrie-Blum proti deželi Baden-Württemberg.*
32. Zadeva 75-63. (1964). *R. Hoekstra v Bedrijfsvereniging Detailhandel.*
33. Zadeva 139/85. (1986). *R. H. Kempf proti Staatssecretaris van Justitie.*
34. Zadeva 196/87. (1988). *Udo Steymann proti Staatssecretaris van Justitie.*
35. Zakon o delovnih razmerjih. *Uradni list RS*, št. 21/2013-ZDR-1.
36. Zakon o premostitvenem zavarovanju poklicnih športnikov. *Uradni list RS*, št. 82/2015-ZPZPŠ-1.
37. Zakon o športu. *Uradni list RS*, št. 22/37/1998-ZSpo.
38. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. (b.l.). Nadomestilo plače med začasno zadržanostjo od dela. Najdeno 13. oktobra 2015 na spletnem naslovu https://zavarovanec.zzzs.si/wps/portal/portali/azos/nadomestila/nadom_place!/ut/p/b0/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfGjzOLNDHwdPTwNDD3cDQ2dDTy9nC1MjIPDjA2czPULsh0VAWum4sU!/
39. Žlogar, A. (2004). *Pravni status profesionalnih športnikov in njihova sindikalna organiziranost* (diplomska naloga). Ljubljana: Pravna fakulteta.

PRILOGE

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Odločba o vpisu v razvid poklicnih športnikov	1
Priloga 2: Poslovni register Slovenije	2
Priloga 3: Zavarovalna osnova (ZO)	3

Priloga 1: Odločba o vpisu v razvid poklicnih športnikov

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana

T: 01 400 52 00

F: 01 400 53 21

Številka: 700101-1-pš/2015

Datum: 3. 8. 2015

Ministrstvo, pristojno za šport (v nadaljevanju: ministrstvo), izdaja na podlagi 128. člena in 1. odstavka 207. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP, Uradni list RS, št. 80/99, 70/00, 52/02, 73/04, 119/05, 105/06, 65/08 – ZUS-1, 127707, 65/08 in 82/13), 35. člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. 22/98, 97/01 – ZSDP in 15/03 – ZOPA), 4., 6. in 7. člena Pravilnika o vodenju razvida zasebnih športnih delavcev in razvida poklicnih športnikov (Uradni list RS, št. 108/08) na predlog stranke Alen Vučkić, Ulica Matije Tomca 1, 1230 DOMŽALE naslednjo

ODLOČBO

1. V razvid poklicnih športnikov pri ministrstvu se z dnem 1. 8. 2015 kot poklicni športnik v **panogi nogomet** vpiše **Alen Vučkić**, roj. 1. 2. 1990, s prebivališčem Ulica Matije Tomca 1, 1230 DOMŽALE.
2. Poklicni športnik je dolžan ministrstvu najkasneje v 30 dneh od njihovega nastanka sporočiti:
 - spremembe v zvezi s pogoji za vpis v razvid poklicnih športnikov, in sicer prenehanje statusa aktivnega športnika, prenehanje članstva v nacionalni panožni športni zvezi, odjava stalnega ali začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji in
 - spremembe podatkov, ki se vpisujejo v razvid poklicnih športnikov, in sicer ime in priimek, prebivališče, športna panoga.
3. V postopku posebni stroški niso nastali.

Obrazložitev:

Alen Vučkić, s prebivališčem Ulica Matije Tomca 1, 1230 DOMŽALE (v nadaljevanju: predlagatelj) je dne 31. 7. 2015 na ministrstvu vložil predlog za vpis v razvid poklicnih športnikov. Ministrstvo je na podlagi podatkov, ki jih je predlagatelj navedel v svojem predlogu ugotovilo, da predlagatelj izpolnjuje pogoje za vpis iz 35. člena Zakona o športu. Pravilnik o vodenju razvida zasebnih športnih delavcev in razvida poklicnih športnikov v 5. členu določa, da je poklicni športnik dolžan ministrstvu sporočiti spremembe v zvezi s pogoji za vpis v razvid (prenehanje statusa aktivnega športnika, prenehanje članstva v nacionalni panožni športni zvezi, odjava stalnega ali začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji) in spremembe podatkov, ki se vpisujejo v razvid poklicnih športnikov (ime in priimek, prebivališče, športna panoga) in sicer najkasneje v 30 dneh od nastanka teh sprememb. Tako je ministrstvo odločilo, kot izhaja iz izreka te odločbe.

Pouk o pravnem sredstvu:

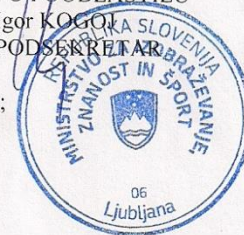
Odločba je dokončna. Zoper njo ni pritožbe, pač pa je mogoče sprožiti upravni spor v 30 dneh od vročitve te odločbe. Upravni spor se sproži s tožbo, ki se vloži pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 3, 1000 Ljubljana. Tožba se lahko pošlje po pošti v dveh izvodih, priložiti pa je potrebno to odločbo v izvirniku ali v overjenem prepisu.

Odločba je na podlagi 16. točke 28. člena zakona o upravnih taksah oproščena plačila takse (Uradni list RS št. 42/07-UPB3 in 126/07).

Odločbo prejmejo:

- Alen Vučkić, Ulica Matije Tomca 1, 1230 DOMŽALE - osebna vročitev po določbah ZUP;
- AJPES; - DURS; - ZZZS;
- zbirka dokumentarnega gradiva - tu.

PO POOBLASTILU
Igor KOGOL
PODSEKRETAR

Priloga 2: Poslovni register Slovenije

ePRS - POSLOVNI REGISTER SLOVENIJE

Podatki o subjektu ALEN VUČKIĆ - POKLICNI ŠPORTNIK, V PANOGI NOGOMET, matična številka: 2526913000 vpisani v Poslovni register Slovenije na dan 29.10.2015

Osnovni podatki enote PRS

popolno ime:	ALEN VUČKIĆ - POKLICNI ŠPORTNIK, V PANOGI NOGOMET
kratko ime:	/
ulica:	Ulica Matije Tomca 1
naselje:	Domžale
pošta:	1230 Domžale
občina:	Domžale
regija:	OSREDNJESLOVENSKA
izpostava AJPES:	LJUBLJANA
telefon/telefaks/e-pošta:	alen.vuckic@gmail.com (Elektronska pošta) 040 480 733 (GSM)

Identifikacijski podatki

matična številka:	2526913000
davčna številka**:	46979310
transakcijski računi:	IBAN SI56 0230 3026 1627 589 (T) NLB d.d.

Podatki o ustanovitvi

datum vpisa pri registrskem organu:	01.08.2015
registrski organ:	Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
vrsta lastnine:	Zasebna lastnina
ustanovitelj:	VUČKIĆ ALEN
zastopniki:	

Drugi podatki

pravnoorganizacijska oblika:	Poklicni športnik
podoblika:	
sektorska pripadnost (SKIS):	S.14100 (Samozaposleni delodajalci)
velikost RS:	
glavna dejavnost:	93.190 (Dr.športne dej.)
druge dejavnosti:	-

VIR: AJPES, razen
* šifra PRORUP - UJP
** Davčna številka - FURS

Vir: AJPES, 2015.

Priloga 3: Zavarovalna osnova (ZO)

Obračun prispevkov za socialno varnost

A. PODATKI O ZAVEZANCU							
001	Obračun za obdobje	01.10.2015 - 31.10.2015					
	Vrsta dokumenta	0					
002	Razlog						
010	Priimek						
015	Ime						
020	Davčna številka						
030	Sedež dejavnosti						
030a	Telefon						
040	Naslov bivališča						
050	Šifra pristojnega davčnega urada						
060	Tedenski sklad ur zavezanca	40					
065	Zavarovalna podlaga	019					
070	Zavezanec na podlagi odločbe Sklada RS za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov uveljavlja oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	Ne					
080	Zavezanec ima pravico do plačila prispevkov iz državnega proračuna.	Ne					
085	Zavezanec uveljavlja znižanje zavarovalne osnove	0,00					

090 Zadržanost od dela							
#	Prvi dan zadržanosti (datum)	Zadržanost za polni delovni čas od	Zadržanost za polni delovni čas do	Zadržanost za krajši delovni čas od	Zadržanost za krajši delovni čas do	Razlog zadržanosti	Invalidnost

B. OSNOVE ZA OBRAČUN PRISPEVKOV				
105	Polna zavarovalna osnova	831,74		
			Število ur	
110	Mesečna osnova za polni delovni čas	176	831,74	924,15
120	Redno delo	176	831,74	924,15
130	Zadržanost od dela – v breme zavezanca	0	0,00	0,00
140	Zadržanost od dela – ni v breme zavezanca	0		
150	Očetovski dopust brez pravice do nadomestila	0		
160	Invalid s pravico do dela s skrajšanim del. časom			
170	Skupaj	176	831,74	924,15

C. PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST			
	Stopnja[%] / Podračun	Obračunani znesek	Znesek za plačilo
210 Prispevek zavarovanca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	15,50		128,92
220 Prispevek delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	8,85		73,61
230 Prispevek za zavarovalno dobo, ki šteje s povečanjem			0,00
240 Skupaj prispevki za PIZ	SI56011008882000003 SI19 46979310-44008	0,00	202,53
310 Prispevek zavarovanca za primer bolezni in poškodbe izven dela	6,36		58,78
320 Prispevek delodajalca za primer bolezni in poškodbe izven dela	6,56		60,62
330 Prispevek za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni	0,53		4,90
340 Skupaj prispevki za ZZ	SI56011008883000073 SI19 46979310-45004		124,30
410 Prispevek zavarovanca za starševsko varstvo	0,10		0,83
420 Prispevek delodajalca za starševsko varstvo	0,10		0,83
425 Skupaj prispevki za STV	SI56011008881000030 SI19 46979310-43001		1,66
430 Prispevek zavarovanca za zaposlovanje	0,14		1,16
440 Prispevek delodajalca za zaposlovanje	0,06		0,50
445 Skupaj prispevki za ZAP	SI56011008881000030 SI19 46979310-42005		1,66
500 Prispevki skupaj		0,00	330,15

Vir: Edavki, 2015.